

Schoolondersteuningsprofiel

School: De Ontdekkers

Adres: de Hucht 6

Website: www.deontdekkers.nl

Werkgebied: Heiloo

Samenwerkingsverband: Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Website: www.ppo-nk.nl

Inhoud

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

2.3 Ouders en kind

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

3.2 Onze uitgangssituatie

3.2.1 Leerlingen

3.2.2 Opvoedsituatie thuis

3.2.3 Sociaal netwerk

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

5.2 Werkwijze

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

1. Inleiding schoolondersteuningsprofiel

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

In het schoolondersteuningsprofiel leggen we ten minste eenmaal per vier jaar vast welke ondersteuning onze school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities onze school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op kleine onderdelen.

Leerkrachten, schoolleiding en bestuur stellen samen het profiel op. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

Elke school is wettelijk verplicht om een schoolondersteuningsprofiel te hebben. Met dit profiel laat onze school zien welke extra ondersteuning we uw kind kunnen bieden. Daardoor weet u waar u aan toe bent, als het gaat om de mogelijkheden van onze school.

Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders. Het biedt u informatie – wat kunt u verwachten van de school?
- De school. We zetten de beleidslijn uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie. We leggen verantwoording af.
- Collega-scholen in ons werkgebied. We stemmen met elkaar af.
- Het samenwerkingsverband. Er ontstaat overzicht over het geheel – bieden de scholen samen een dekkend netwerk?

Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer- en minderbegaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.

Ons schoolondersteuningsprofiel vloeit voort uit het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Dat is een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin het samenwerkingsverband beschrijft waar het voor staat en hoe het dat organiseert. Het complete ondersteuningsplan is te vinden op de website: www.ppo-nk.nl.

Relatie met schoolontwikkelplan-schoolgids

Het schoolondersteuningsprofiel hangt bij ons samen met het kindcentrum(jaar)plan en de schoolgids. Het profiel is een aparte bijlage bij de schoolgids.

2. Algemeen

2.1 Wat is passend onderwijs?

Op 1 augustus 2014 trad de wetwijziging passend onderwijs in werking (en daarmee een ander stelsel voor extra onderwijsondersteuning). Passend onderwijs heeft tot doel om zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan ieder kind, ongeacht de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

Passend onderwijs berust op drie pijlers:

- Schoolbesturen/scholen hebben de taak (zorgplicht) om leerlingen een zo goed mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.
- Iedere school is verplicht om een ondersteuningsprofiel op te stellen. Op deze wijze is duidelijk welke extra ondersteuning een school kan bieden.
- Scholen, reguliere basisscholen, speciale basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Voor onze regio is dat Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (www.ppo-nk.nl). Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan opgesteld en is (mede)verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van de extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

2.2 Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op uw kind.

Soms blijkt al tijdens de aanmelding dat uw kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.

Heeft uw kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in. Samen met u gaan we op zoek naar de beste oplossing voor uw kind. Daarbij hanteren we een duidelijk omschreven werkwijze, waarover u meer kunt lezen in hoofdstuk 5. Zo zorgen we ervoor dat alle stappen in de juiste volgorde worden gezet.

2.3 Ouders en kind

Ouders zijn in ons samenwerkingsverband educatieve partners. U bent altijd betrokken bij het bepalen van het passende onderwijs – zie ook hoofdstuk 5 – u neemt deel aan het multidisciplinair overleg (MDO) met de leerkracht, intern begeleider en de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband. Ouders zijn partners in de besluitvorming en geven toestemming voor de uitvoering van de gemaakte afspraken. Tijdens het MDO maken we stapsgewijs een passend plan en leggen we afspraken vast. Het TOPdossier, een webbased programma, helpt ons hierbij.

Ouders en kind op onze school

Van jongs af aan leren kinderen op onze school eigenaar te zijn van hun eigen leerproces en hierop te reflecteren. Er wordt o.a. gebruik gemaakt van leergesprekken tussen leerkracht en kind, eigen plannen en een portfolio.

Tweemaal per jaar krijgen de kinderen een portfolio mee, gebaseerd op de uitgangspunten van ontwikkelingsgericht onderwijs.

Aan het begin van het schooljaar worden ouders samen met hun kind door de leerkracht uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. Na het eerste portfolio in februari worden zij ook uitgenodigd en rond het tweede portfolio in juni /juli zijn er gesprekken naar behoefte. Ook tussendoor is een gesprek met de leerkracht altijd mogelijk.

Voor kinderen, die om welke reden dan ook extra zorg of ondersteuning nodig hebben, wordt het volgende stappenplan gehanteerd, met als doel de juiste ondersteuning te organiseren voor het kind:

- De leerkrachten van een groep bespreken de zorgsignalen met elkaar. Daarnaast voert de leerkracht een gesprek met het kind.
- Zo nodig gaat de leerkracht in gesprek met de ouders.
- Zo nodig wordt het kind besproken in het bouwteam.
- Zo nodig wordt het kind besproken met de leerkracht, de ouders en een specialist uit het team of een externe specialist.
- Zo nodig wordt het kind besproken in het MDO . Aan de bovengenoemde betrokkenen wordt dan de directeur van de school en een consulent Passend Onderwijs en / of een zorgexpert toegevoegd.

Tijdens het MDO wordt het kind besproken en vervolgens wordt er voor het kind een plan gemaakt. Het MDO-team blijft de ontwikkeling van het kind volgen.

De ouders worden bij het bovenstaande proces betrokken als partner. Ouders tekenen voor de gemaakte afspraken. Daarmee bevestigen zij dat zij op de hoogte zijn van de extra ondersteunende activiteiten voor hun kind.

3. Onderwijsondersteuning

3.1 Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

Wij vinden het van het grootste belang, dat alle kinderen voldoende ontwikkelingsmogelijkheden hebben op school. Dit betekent dat wij talenten en kwaliteiten versterken en benutten. Wanneer het nodig is, bieden wij passende zorg.

We werken volgens de uitgangspunten van het ontwikkelingsgericht onderwijs. Binnen de thema's is het vanzelfsprekend dat kinderen op verschillende niveaus werken aan onderzoeksvragen en de verwerking van opdrachten. De leerkrachten werken met een groepsplan voor rekenen, spelling en lezen. Daarin beschrijven ze de doelen en de aanpak voor de basisgroep, de instructiegroep en de plusgroep. De school gebruikt hiervoor het observatie-en registratiesysteem HOREB. Waar nodig maken we een topdossier voor individuele kinderen met speciale onderwijsbehoeften.

Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen (leerlingvolgsysteem)

De kinderen worden door de groepsleerkrachten in hun ontwikkeling gevolgd. Ook hiervoor gebruiken we HOREB. In groep 3 t/m 8 worden er naast de observaties ook toetsen ingezet om na te gaan hoe de ontwikkeling van ieder kind verloopt en hierop adequaat in te spelen.

Daarnaast maken wij gebruik van het CITO Leerlingvolgsysteem. In dit systeem zitten landelijk genormeerde, objectieve toetsen. Volgens een vast schema worden de kinderen twee keer per jaar getoetst op het gebied van rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen en spelling.

Voor het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling gebruiken we KanVas, het Leerlingvolgsysteem van de Kanjertraining, dat o.a. het welbevinden, de motivatie en veiligheidsbeleving van kinderen in beeld brengt. Tijdens de contactavonden wordt de ontwikkeling van het kind besproken met de ouders en het kind.

Signalering, diagnosticeren en begeleiding

In het team worden twee keer per jaar de opbrengsten vanuit de bovengenoemde observaties en toetsen besproken en worden waar nodig op groepsniveau aanpassingen gedaan in het onderwijsaanbod. Dit gebeurt tijdens de signaleringsbijeenkomsten. De leerkracht verwerkt dit op leerlingniveau in de groepsplannen en op groepsniveau in de themaplanning. Voor kinderen, die om welke reden dan ook extra zorg of ondersteuning nodig hebben, wordt het bij 2.3. genoemde stappenplan gehanteerd.

Bij een kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte (verstandelijke en/of lichamelijke beperking) wordt beoordeeld of het op onze school het onderwijs kan volgen. Het kind kan van het samenwerkingsverband een ondersteuningsarrangement krijgen dat in de school wordt ingezet in de vorm van extra handen en middelen. Voor een verwijzing naar het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs kan een Toelaatbaarheidsverklaring worden verkregen via het Samenwerkingsverband.

Maar er kan ook een onderwijsexpert (deskundige vanuit het Samenwerkingsverband) in de school komen ter ondersteuning of ter advisering van de betrokken leerkracht. Speciale hulpmiddelen kunnen indien nodig worden aangeschaft om het leren zo goed mogelijk te laten verlopen. De bekostiging hiervan wordt dan georganiseerd via het Samenwerkingsverband.

Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de kinderen een zo ononderbroken mogelijk ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en wordt zo goed mogelijk afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de kinderen. Voor meer informatie over toelating en dergelijke kunt u terecht bij de directie.

3.2 Onze uitgangssituatie

Door onze eigen uitgangssituatie in beeld te brengen, kunnen we als school beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen en ouders. Deze nemen we ook mee in onze ambities, kindcentrum(jaar)plan en professionalisering.

Het leren en de ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door een heel scala aan factoren. Wij hebben daar niet altijd invloed op, maar kunnen er wel zo veel mogelijk rekening mee houden in het belang van de kinderen.

Factoren die van invloed zijn op het leren en de ontwikkeling van kinderen:

- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Factoren leerlingen
- Factoren thuissituatie
- Factoren sociale netwerk

Maatschappelijke ontwikkelingen

Scholen – en vooral passend onderwijs – hebben een maatschappelijke opdracht. We dragen zorg voor een optimale omgeving, waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en hun talenten leren benutten. We bereiden leerlingen voor op de toekomst, zodat zij als volgende generatie de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor zichzelf, mens, maatschappij en milieu.

In onze maatschappij zien we de volgende tendensen:

- Het aantal kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften neemt toe. Met passend onderwijs als basis worden deze kinderen op de school in de buurt aangemeld. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de belangrijkste onderwijsbehoeften, werken we volgens de handelingsgericht methodiek¹. We kijken naar wat de leerling nodig heeft. De toenemende verschillen tussen kinderen vragen van scholen maatwerk.
- Het sociale verkeer is veranderd door o.a. sociale media. Kinderen groeien op met dagelijks gebruik van computer, smartphone en tablet. De digitalisering van de samenleving maakt veilige digitale communicatievaardigheden voor kinderen steeds belangrijker. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het leren en het opdoen van kennis. Vaardigheden als samen delen, samen leren en samen creëren, kritisch denken, problemen oplossen zijn belangrijker en complexer geworden.
- De ouderpopulatie is divers. Er zijn meer verschillende manieren van opvoeden. Opvoedingsoriëntaties worden beïnvloed door herkomst, geloof, sociale status en opleiding. Ouders vormen voor kinderen de context waarin ze opgevoed worden. Partnerschap tussen ouders en school is dan ook belangrijk om elkaars opvoedingsoriëntatie te begrijpen én af te stemmen in het belang van het kind.

¹ Handelingsgericht werken, HGW, is cyclisch oplossingsgericht en kent 4 fasen: waarnemen-begrijpen-plannen-realiseren. Bron N. Pameijer <http://wij-leren.nl/hgw-pameijer.php>

3.2.1. Factoren leerlingen

Om het onderwijsproces zo goed mogelijk af te kunnen stemmen op de totale populatie, brengen wij de algemene kenmerken van de leerlingen hierbij in beeld. Het gaat daarin om de volgende kenmerken:

- Leerstijlen en motivatie
- Uitstroom, leerlingen met extra ondersteuning, verwijzingen.
- De 10 clusters in onderwijsbehoeften
 - Aantal leerlingen met begeleiding

Leerstijl en motivatie van de leerlingen: Betrokkenheid, veiligheidsbeleving, schoolklimaat.

Doordat we ontwikkelingsgericht werken, zien we bij de leerlingen een hoge motivatie en betrokkenheid en ontwikkelen leerlingen een actieve leerstijl.

De veiligheidsbeleving en de beleving van het schoolklimaat wordt tweemaal per jaar gemonitord. Zie uitslagen KanVas.

In schooljaar 2022-2023 is/zijn er in totaal:

Geen leerlingen verwezen naar het Speciaal Basisonderwijs.

Geen leerlingen verwezen naar het Speciaal Onderwijs (gr 8=>SVO).

1 leerling ingestroomd vanuit het Speciaal Basisonderwijs.

Hebben 4 leerlingen extra ondersteuning vanuit het SWV gekregen in school.

Hebben 4 leerlingen een eigen leerlijn gehad.

Deelname aan het onderwijs:

<i>Schoolloopbaan</i>	<i>Verlengingen</i>	aantal	<i>Versnellingen</i>	aantal
	Onderbouw	2	Onderbouw	0
	Middenbouw	0	Middenbouw	1
	Bovenbouw	0	Bovenbouw	0

Uitstroom groep 8 afgelopen schooljaren:

Schooljaar	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Aantal leerlingen gr.8	19	12	11	6	14
gymnasium/atheneum		15%	9%	17%	14%
havo/VWO	26%	23%	9%	17%	21%
havo	11%	8%	36%		7%
Vmbo TL/havo	21%	8%	18%	17%	21%
vmbo TL	21%	15%	9%	33%	21%
Vmbo Kb/TL	16%	15%			7%
Vmbo Kb			18%		
vmbo Bb/Kb	5%	8%		17%	7%
praktijkonderwijs		8%			

Geboden extra ondersteuning in schooljaar 2022-2023 op basis van de verschillende clusters van onderwijsbehoeften. Uitgedrukt in totaal aantal leerlingen van de 110 leerlingen.			
Onderwijsbehoeften	Aantal ln	Onderwijsbehoeften	Aantal ln
1.specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.	16	2.specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.	20
3.specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.	28	4.specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat de leerling naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.	3
5.specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.	17	6.specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verder gaat dan het bestaande curriculum.	23
7.specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).	1	8.specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij taalvaardigheden worden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.	8
9.specifieke behoefte om het leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).	24	anders, namelijk:	

3.2.2 Opvoedsituatie thuis

De volgende factoren * kunnen invloed hebben op de opvoedsituatie van de leerlingen.

		Aantal / %
Gezinssamenstelling (Bron LAS)	Beide ouders	81%
	Samengesteld gezin	3%
	Eenoudergezin	16%
Geboorteplaats leerlingen	Nederland	97%
	Europa	0%
	Noord-Amerika	0%
	Zuid-Amerika	1%
	Azië	2%
	Afrika	0%
	Oceanië	0%
Geboorteplaats ouders	Nederland	91%
	Europa	2%
	Noord-Amerika	0%
	Zuid-Amerika	1%
	Azië	6%
	Afrika	4%
	Oceanië	0%
Hoogste opleidingsniveau	Basisonderwijs/ onbekend	17%
	voortgezet onderwijs (vmbo)	3%
	mavo/havo/ vwo	21%
	mbo	21%
	hbo/wo	39%
Hoogste inkomensniveau	bovenmodaal	onbekend
	modaal	
	beneden-modaal	
Woonadres leerlingen	Uit wijk	78%
	Uit gemeente	15%
	Buiten gemeente	7%

* Bron indicatoren - Sociaal Cultureel Planbureau.

3.2.3 Sociaal netwerk

Het sociaal netwerk van de populatie kan ruim worden geïnterpreteerd. In de opzet van dit plan wordt aandacht besteed aan de volgende omgevingsinvloeden:

- Ontwikkelingen binnen zorg en jeugdhulp;
Netwerk, sportverenigingen, ...
De school werkt samen met de gemeentelijke jeugdinstancies, (sport)verenigingen en culturele instellingen bij het vormgeven van het onderwijs en het organiseren van buitenschoolse activiteiten. Er is in Heiloo een ruim aanbod aan bovenstaande.
- De wijk;
Problematiek, wijkpreventie, ...
De school ligt in de directe omgeving van een grote GGZ-instelling. De school werkt samen met deze instelling, de gemeente en de politie ter preventie van problemen en om bij problemen snel en adequaat te kunnen handelen. Maandelijks komt de wijkagent langs op school.
- Demografische ontwikkelingen;
Nieuwbouw, toekomst, ...
De school staat in de wijk Ypestein die in de jaren '90 is gebouwd. Na een periode van groei tot 2003 heeft de school een periode van leerlingenkrimp doorgemaakt tot 2018. Sinds 2019 groeit het leerlingenaantal weer. In de directe omgeving van de wijk Ypestein is momenteel en in de komende jaren sprake van nieuwbouw, die mogelijk zorgt voor verdere groei in de toekomst.

3.3 Inrichting onderwijsondersteuning

Onze reguliere aanpak is gebaseerd op de uitgangspunten van het ontwikkelingsgericht onderwijs. In alle opzichten is deze aanpak erop gericht dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en leren. Hiermee stimuleren we de ontwikkeling (het leren van kinderen) en proberen we belemmeringen in de ontwikkeling/het leren te voorkomen. We maken werk van een sterk didactisch en pedagogisch klimaat. Zie onze schoolgids en ons kindcentrumplan.

Dit betekent niet dat we belemmeringen altijd kunnen voorkomen. We willen (mogelijke) belemmeringen in het leren/de ontwikkeling van een kind vroegtijdig signaleren. Daarvoor hebben we een 'handelingsgerichte ondersteuningsstructuur' ingericht.

Onze ondersteuningsstructuur sluit aan op de werkwijze van ons samenwerkingsverband Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Zie hoofdstuk 5.

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

Dat wat onze school aan kinderen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning. Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie. Het schoolondersteuningsprofiel bevat een aantal wettelijk bepaalde elementen – bijvoorbeeld het pestprotocol – maar verder zijn er veel verschillen mogelijk tussen scholen. In dit hoofdstuk geven we inzicht in ons schoolondersteuningsprofiel. Dat doen we aan de hand van 10 clusters van onderwijsbehoeften. Een cluster met de daarbij horende aanpak heet een arrangement. Daarnaast laten we met het profiel zien waarin we onze verder willen ontwikkelen.

1. De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school benut talenten en interesses van de leerling en helpt de leerling zo om dingen te ondernemen. Voorbeelden zijn keuze in boeken, keuze in volgorde, keuze beloning, een rol in een sociaal-culturele praktijk, voortkomend uit onze thematische werkwijze.
- In de onderbouw is een gestructureerde leeromgeving/onderwijsleersituatie ingericht in hoeken, met een visualisatie van het hoe en wat per hoek.
- De school biedt vooraf duidelijkheid en begeleiding bij de uit te voeren taak, waarbij elk aspect waar nodig wordt ondersteund door visualisaties/pictogrammen/foto's/ stappenplannen.
- De school betreft de ouder daar waar nodig, zodat voor de leerling een veilige omgeving gecreëerd kan worden. Denk hierbij aan kamp, schoolreis, excursies.
- De school heeft enkele concentratie-cabines waarbij op klittenband het dagritme, de taken of afspraken opgehangen kunnen worden. Deze cabines kunnen naar behoefte worden neergezet op de werkplek van een leerling of op een rustige plek in het lokaal. Daarnaast beschikt de school over een rustkamer.
- Er zijn materialen en methodieken om werkhouding en taakgerichtheid aan te leren en te oefenen, zoals: Bakjesmethode, hulp bij planning, korte en afwisselende taken, directe feedback, werken met een maatje, Meichenbaum/beertjesmethode, koptelefoon, Time timer.
- Vrije momenten worden zo nodig vooraf doorgesproken met de leerling: Wat ga je doen? Hoe ga je dat doen? Wat als het niet lukt?
- De school bereidt de leerling zo nodig voor met het wat-, waar-, hoe- en met wie-stappenplan en zet dit in om de volgende dag voor te bereiden, zeker wanneer de dag anders verloopt dan normaal.

2. De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Alle leerkrachten werken volgens het OGO concept. Daarbij bieden zij de leerlingen brede doelen en specifieke vaardigheden en strategieën aan in een betekenisvolle context vanuit de zone van naaste ontwikkeling.
- Binnen de thema's is er ruimte voor de leerlingen om op verschillende niveaus te werken aan bijvoorbeeld onderzoeksvragen en verwerking van opdrachten.
- De leerkrachten werken met een groepsplan voor rekenen, ontluikende geletterdheid (kleuters), begrijpend lezen en spelling, waarin de doelen en de aanpak voor de groep, de subgroepen en mogelijk de individuele leerlingen worden gerealiseerd. Er wordt instructie op maat gegeven.
- De school gebruikt voor deze leerlingen aangepaste remediërende of uitdagende methodes en software.
- Voor leerlingen die het groepsaanbod voor rekenen en spelling niet meer kunnen volgen, wordt een OOP opgesteld.
- De school past verschillende vormen van geheugentechnieken gericht toe die de denkhandelingen concreet ondersteunen (bijvoorbeeld een getallenlijn), die erop gericht zijn om de leertijd zo goed mogelijk te besteden, met extra leertijd (meer oefening, stof vertragen, aangepaste doelen). Dit noemen we tempo- of taakdifferentiatie.
- De school geeft extra instructie om het inzicht en toepassing te versterken door stapsgewijs te schakelen van concreet naar symbolisch naar abstract.
- De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften. Dit doen wij door coöperatief te leren, ICT in te zetten, rekening te houden met verschillende leerstijlen.
- De school heeft een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn. Dit doen wij aan de hand van onder andere de Kanjertraining.
- De school benadrukt de talenten en mogelijkheden van deze leerling door hem/haar positief onder de aandacht te brengen (organisatietalent, sporttalent, etc.)
- De school onderwijst diagnostiserend, waarbij de interventies waar mogelijk afgestemd worden op de specifieke onderwijsbehoeften, waaronder leerstijl van de leerling.
- De school maakt bewust keuzes voor toetsing bij deze leerlingen.

In ontwikkeling:

- De school betreft de leerling bij zijn/haar ontwikkeling door doelen en de resultaten zichtbaar te maken.

Ambitie:

- Deze leerlingen krijgen de mogelijkheid meer handelend te leren door te onderzoeken of we in ons kindcentrum een langdurige sociaal-culturele praktijk kunnen realiseren (b.v. een keuken waar dagelijks wordt gekookt, een permanente fietsenwerkplaats, de Bibliotheek Op School waar dagelijks kinderen werkzaam zijn).

3. De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Alle leerkrachten werken volgens het OGO concept. Daarbij bieden zij de leerlingen brede doelen en specifieke vaardigheden en strategieën aan in een betekenisvolle context vanuit de zone van naaste ontwikkeling.
- Binnen de thema's is er ruimte voor de leerlingen om op verschillende niveaus te werken aan bijvoorbeeld onderzoeksvragen en verwerking van opdrachten.
- De school richt een onderzoekende leeromgeving in om leerlingen te laten excelleren. Hier is aandacht voor topdown leren dat gericht is op de aanpak – het proces is belangrijker dan het product.
- De school biedt structureel opbrengstgericht onderwijs op maat door doelen te stellen en/of door de leerling te laten stellen.
- De school laat leerlingen eigenaar zijn van hun eigen leerproces door ze eigen uitdagingen, oplossingen/werkwijzen en een planning te laten formuleren, werk te laten maken van de uitvoering en daarop te reflecteren.
- De school gebruikt zowel divergente als convergente denktechnieken. Dit doen wij met opdrachten die het kritisch en creatief denken stimuleren en door in de bovenbouw aandacht te besteden aan vaardigheden als programmeren.
- Eén leerkracht heeft een Post-HBO-opleiding specialisatie hoogbegaafdheid gevolgd en 2 leerkrachten en een pedagogisch medewerker zijn geschoold in HB bij jonge kinderen.
- Er zijn materialen en methodieken om kinderen meer uitdaging te bieden. Bijv. werkmap 'Slimme kleuters', Programma Spaans, filosofie, techniek en smartgames.

In ontwikkeling:

- De school signaleert kinderen die behoefte hebben aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum, met passende signaleringsmiddelen.
- De schoolorganisatie is zo ingericht, dat leerlingen vanuit niveau, talenten en interesses in verschillende samenstellingen kunnen leren en samenwerken, begeleid door gespecialiseerde leerkrachten.

4. De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft een leeromgeving zo ingericht dat, indien nodig, elke wand, elke kast voorzien is van woorden, zinnen, symbolen, visualisaties met teksten, boeken en andere materialen. Dit doen we vanuit onze thematische werkwijze. We maken bijvoorbeeld gebruik van projectcollecties van de bibliotheek, materialen passend bij het thema en themahoeken.
- De leerkrachten communiceren, indien nodig, voortdurend in korte vertel/tekstblokken waarbij de essentie van de communicatie wordt gevisualiseerd (daar staat wat ik vertel). Dit doen we met stappenplannen, vertelplaten, digitale hulpmiddelen.

In ontwikkeling:

- De school beschikt over leerkrachten die met gebaren de gesproken taal kunnen ondersteunen. Dit deden wij met Spreektaal. Nieuwe methodiek ZLKL in ontwikkeling.

5. De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft affectieve educatie geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de Kanjertraining.
- De school heeft gedragsregulatietechnieken geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de Kanjertraining en waar nodig met hulp van stappenplannen.
- De school heeft oplossingsgerichte interventietechnieken en oplossingsgerichte vaardigheden geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de Kanjertraining.
- De school legt haar grenzen en maatregelen bij gedragsproblemen vast in een protocol. Hierbij blijft de positieve intentie van negatief gedrag in het zicht.
- De school zet de analyse van KanVas waar nodig om in een groepsplan.

6. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Het leesonderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften die te maken hebben met intensieve instructie, strategie-ondersteuning, aanpak en materialen, die passen bij de leeftijd. Dit doen wij met Ralfi, Connect, Bouw!
- Het leesonderwijs is verrijkt met opdrachten voor stillezen en herhaling, interactie om begrip en beleving te stimuleren, samenwerkend leren en motivatie. Dit doen wij met teksten vanuit het thema.
- De school werkt volgens het dyslexieprotocol. Het protocol leesproblemen en dyslexie wordt ingezet en waar nodig wordt een leesdossier opgesteld.
- Leerlingen met dyslexie kunnen gebruik maken van extra faciliteiten. Deze staan beschreven in het dyslexieprotocol.*
- Waar nodig wordt extra ondersteuning ingezet om leerlingen te leren werken met hulpmiddelen, zoals digitale software.

- Er zijn materialen en methodieken gericht op behandeling dyslexie.
- De school onderhoudt nauwe contacten met de gecertificeerde onderzoeksbureaus m.b.t. de behandeling van kinderen met dyslexie.

In ontwikkeling:

- *De extra faciliteiten staan beschreven in een document dat bij de Citotoetsen is gevoegd.

7. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequaate rekenstrategieën toe te passen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is in staat om een leerling binnen een (sub)groep leerlingen individuele ondersteuning te bieden, met specifieke instructie en oefenvormen en met (procesgerichte) feedback – gericht op het verhogen van de reken- en wiskundevaardigheden en betekenisverlening. Dit doen we met het digitale rekenportfolio Math, met de methodiek Met Sprongen Vooruit en tijdens spel- en onderzoeksactiviteiten. Bij de kleuters maken we gebruik van de werkmap ‘gecijferd bewustzijn’.
- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door observaties en door schriftelijk werk en toetsen te analyseren.*
- De school analyseert en observeert met het handelingsmodel: symboliseren, voorstellen – schematiseren, voorstellen – concreet, concreet handelen.

In ontwikkeling:

- * De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door systematisch rekengesprekken te voeren met elk kind.
- De school werkt volgens de principes van het diagnosticerend onderwijzen en handelingsgerichte procesdiagnostiek, waarbij het protocol ernstige reken-/wiskunde problemen en dyscalculie (ERWD) leidend is.
- De school is in staat om het drieslagmodel (plannen, uitvoeren, reflecteren: protocol ERWD) als didactisch model toe te passen in het RekenWiskunde onderwijs.

8. De leerling heeft specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Er is een invalidentoilet met ringalarm en een douche. Er is aangepast meubilair.
- De leerkrachten zijn in staat om in beperkte mate de bewegingslessen aan te passen.
- De school beschikt vanuit Blossie over een handelingsprotocol voor verstrekking en toediening van medicatie en medisch handelen op verzoek.
- Het schoolgebouw is op de benedenverdieping toegankelijk voor rolstoelen.

9. De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is op de hoogte van de executieve vaardigheden en leerkrachten kunnen deze herkennen. Dit doen wij door te observeren, te luisteren naar ouders en het kind. Vervolgens stimuleren wij deze vaardigheden door:
- Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet. Dit doen wij waar nodig aan de hand van de stop-denk-doe mee-methode.
- Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken. Dit doen wij door complexe taken op te delen in kleine stukken. De kinderen leren zelf een stappenplan te maken en stappen af te vinken.
- Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren. Dit doen wij met een thermometer, een stop-denk-doe-methode, buitenspelen met een kaart.
- Metacognitie: een stapje terug doen om jezelf en de situatie te overzien en te evalueren. Dit doen wij door regelmatig tijdens het proces te vragen 'ben ik nog op de goede weg', een korte stop waarbij de leerling benoemt of hij/zij op de goede weg is.
- Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen in plaats van vluchtgedrag. Dit doen wij door de leerling een maatje te geven dat hier geen moeite mee heeft.
- Flexibiliteit: flexibel omgaan met veranderingen en tegenslag. Dit doen wij door gezelschapspellen en coöperatieve spellen en werkvormen in te zetten.

In ontwikkeling:

- Planning/prioritering: een plan maken en beslissen wat belangrijk is. Dit doen wij door waar nodig samen met de leerling een afvinklijst te maken en gebruik te maken van een digitale agenda.
- Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen. Dit doen wij door een timetimer in te zetten. Kinderen te bevragen op 'Hoeveel tijd mag ik gebruiken? Je maakt een plan met tijdsindicatie. De school hanteert het "kruisjesbord" in groep 5 t/m 8.
- Doelgericht gedrag: doelen formuleren en realiseren zonder je te laten afschrikken. De school bespreekt doelen vooraf, maakt deze zichtbaar, bespreekt de haalbaarheid, laat kinderen vooraf inschatten hoe groot de kans is dat het behaald wordt.

Bron clusters: TOPdossier (groeidocument). TOP staat voor TotaalOntwikkelingsPlan.

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1 Ondersteuningsniveaus

Uw kind krijgt op school de ondersteuning die passend is: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We evalueren regelmatig. Is er meer of juist minder nodig? Dan passen we het niveau van ondersteuning aan.

We onderscheiden vier niveaus van ondersteuning:

- Ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning
- Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen
- Ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning door externen
- Ondersteuningsniveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Basisondersteuning

Het kind ontwikkelt zich goed met het onderwijs dat onze school biedt.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht

Niveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

De leerkracht, bouwteam, ouders of leerling hebben zorgen over – bijvoorbeeld – de cognitieve, lichamelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. De volgende stappen passen hierbij:

- De leerkrachten van een groep bespreken de zorgsignalen met elkaar. Daarnaast voert de leerkracht een gesprek met het kind.
- Zo nodig gaat de leerkracht in gesprek met de ouders.
- Zo nodig wordt het kind besproken in het bouwteam.
- Zo nodig wordt het kind besproken met de leerkracht, de ouders en een specialist uit het team. Hiervan wordt een kort verslag met ondersteuningsbehoeften, doelen en werkafspraken gemaakt in Parnassys. De ondersteuningsbehoeften worden gekoppeld aan het logboek in HOREB.

Is bij evaluatie de lichte ondersteuning onvoldoende gebleken? Dan wordt opgeschaald naar ondersteuningsniveau 2.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Bouwteam

Niveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen

Onze school schakelt één van de consultants van het samenwerkingsverband in voor een MDO (multidisciplinair overleg). De extra ondersteuning voor het kind kan bestaan uit een kortdurend arrangement binnen onze school, ter versterking van de lichte ondersteuning. Het TOPdossier is leidraad voor de analyse, het plan, het overstemmingsgesprek en de evaluatie.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Directeur
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel leerkracht school met speciale deskundigheid

Niveau 3: extra ondersteuning door externen

Om aan de extra ondersteuningsbehoefte van uw kind te voldoen, is het nodig dat onze school gebruikmaakt van een arrangement van – bijvoorbeeld – een andere basisschool of een S(B)O óf dat onze school extra ondersteuning binnenhaalt.

De ondersteuning vindt plaats binnen onze school, buiten school of op een andere school. De consultant van het samenwerkingsverband organiseert de benodigde deskundigheid. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld, behalve het gedeelte TLV (toelaatbaarheidsverklaring).

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Directeur
- Consulent passend onderwijs
- Externe deskundige
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel intern begeleider van andere school

Niveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Het benodigde arrangement kan alleen geboden worden door het S(B)O – voor een korte of langere periode. Vóór de toelating wordt het ondersteuningsteam versterkt met medewerkers van het S(B)O. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld. De consultant van het samenwerkingsverband brengt het in bij de toewijzingscommissie. Periodiek wordt geëvalueerd of S(B)O nog steeds het best past bij uw kind.

Ondersteuningsteam:

- Kind

- Ouders
- Leerkracht
- Directeur
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Vertegenwoordiger S(B)O

5.2 Werkwijze

Om uw kind passend onderwijs te bieden, hanteren alle scholen in Noord-Kennemerland dezelfde werkwijze. Daardoor kunnen we goed samenwerken. Een belangrijk hulpmiddel is het TOPdossier.

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig? Dan bepalen de leerkracht en intern begeleider welk niveau van ondersteuning passend is. Indien nodig schakelen we de consulent van het samenwerkingsverband in.

Overleg tussen school en u

We bespreken zorgvuldig wat uw kind precies nodig heeft. Wie is uw kind als persoon? Wat gaat er goed? Wat gaat er minder goed? Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat? In het zogeheten multidisciplinair overleg (MDO) bent u een belangrijke gesprekspartner. Hierbij is ook de consulent van het samenwerkingsverband aanwezig.

Overleg met andere professionals

Soms worden er ook andere professionals betrokken bij het MDO. Bijvoorbeeld medewerkers van jeugdhulp, gemeente of zorginstellingen. Iedereen brengt zijn eigen gezichtspunt in. Zo ontstaat een gezamenlijk plan voor de juiste vervolgstappen.

TOPdossier

Het TOPdossier is een werkdocument dat ons praktische handvatten biedt om een leerling effectief te ondersteunen. Als ouder wordt u actief betrokken bij het invullen van het TOPdossier.

Alle scholen en samenwerkende instanties zoals jeugdhulp en zorg werken met het TOPdossier – vanuit de gedachte: één kind, één plan.

Doelen van het TOPdossier

Het TOPdossier...

- ... geeft een **goed beeld** van de ontwikkeling en behoeften van een leerling, én van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht, school en ouders.
- ... is **gespreksleidraad** bij de bespreking van de leerling in het multidisciplinair overleg (MDO).
- ... bevat, indien aan de orde, het **ontwikkelingsperspectief** (OPP) van de leerling.
- ... biedt **eenduidigheid en onderbouwing** van vervolgstappen.
- ... biedt mogelijkheden om met externe jeugdhulpverleners en voortgezet onderwijs samen te werken – **één kind, één plan**.

Werkgebieden

We willen uw kind passend onderwijs dicht bij huis bieden: in ons werkgebied werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Het samenwerkingsverband kent 8 werkgebieden. We bundelen onze krachten, wisselen kennis uit en weten van elkaar welke expertise er is.

Meer over de werkwijze

Voor professionals heeft het samenwerkingsverband de werkwijze beschreven in de 'Handleiding groeidocument' en 'Stappen, procedures en routes' (zie bijlage). Deze zijn ook voor u toegankelijk. Hebt u vragen? U kunt terecht bij de leerkracht, intern begeleider of bij de consultant van het samenwerkingsverband.

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Nadat we de behoeften van uw kind goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Deze grens in ondersteuning is niet altijd scherp. Het aangeven van grenzen is maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen.

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met u en het samenwerkingsverband een passende plek voor uw kind. We kijken samen naar wat het beste is voor uw kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

Wij kunnen niet aan de onderwijsbehoefte voldoen van kinderen:

- Die niet aanspreekbaar en aanstuurbaar zijn door verschillende personen en die sterk externaliserend gedrag vertonen tijdens het onderwijsleerproces en tijdens het groepsproces.
- Die een sterk individueel gerichte orthopedagogische- of orthodidactische begeleidingsvraag hebben.
- Waarbij de cognitieve ontwikkeling stagneert en het welbevinden van het kind en het didactisch aanbod niet in balans is.
- Waarbij niet aan de (fysieke) zorgbehoeften kan worden voldaan.
- Waarbij door het gedrag de fysieke veiligheid van anderen niet gewaarborgd kan worden.
- Waarbij door het gedrag de sociaal-emotionele veiligheid van anderen niet gewaarborgd kan worden.

Als de school aan specifieke casuïstiek gaat beginnen moet er voorafgaand aan de aanvang van het schoolproces beschreven worden welke onderwijsbehoeften de leerling heeft en wat er nodig is om aan deze onderwijsbehoeften tegemoet te kunnen komen. Dit geldt van de start tot wanneer de leerling de school verlaat.

Te vinden op www.ppo-nk.nl:

Protocol PO-VO

Op school in te zien:

Protocol leerlingdossier en privacy (zie schoolgids)

Dyslexieprotocol

Protocol ernstige wiskunde- en rekenproblemen en dyscalculie (ERWD)

TOPdossier, Handleiding TOPdossier, Stappen en procedures (zie ook www.ppo-nk.nl)

Toetskalender

Afspraken bij de toetskalender

Pestprotocol

Protocol voor medische handelingen (op Blossenniveau)

Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

Veiligheidsplan